ISLANDZKI SURVIVAL KIT

CZĘŚĆ II

MAŁGORZATA MORAWSKA
WWW.ZDOBYWCYSWIATA.COM

SPIS TREŚCI

Islandzki small talk ..... strona 3

Skąd pochodzisz? ..... strona 5

Íslenska fyrir alla – bók 1 ..... strona 6

Dodatkowe informacje ..... strona 9

Islandzki small talk

„Jak się masz?" po islandzku

Kiedy w Islandii pyta się kogoś, jak się ma, często mówi się **Hvað segirðu?** („Co mówisz?") albo **Hvað segirðu gott?** („Co dobrego masz do powiedzenia?"). Tych zwrotów w praktyce używa się jako odpowiednika „Jak się masz?" lub „Co słychać?".

W przeciwieństwie do niektórych krajów, gdzie to pytanie jest tylko grzecznościową formułką, w Islandii oczekuje się na nie odpowiedzi. Najczęstsza, prosta odpowiedź to **Allt gott** („Wszystko dobrze").

Innym sposobem zapytania, jak ktoś się czuje, jest **Hvernig hefurðu það?** („Jak się czujesz?"). To pytanie zachęca do bardziej przemyślanej odpowiedzi, ponieważ bezpośredniej odnosi się do samopoczucia danej osoby.

W podanych zwrotach pojawiają się 2 znane nam już głoski reprezentowane przez litery niewystępujące w polskim alfabecie. Przypomnijmy je sobie!

ð - głoska dźwięczna, wymawiana jak angielskie "**th**" w wyrazie "**the**"
þ - głoska bezdźwięczna, wymawiana jak angielskie "**th**" w wyrazie "**thanks**"

Small talk - zwroty:

Hvað segirðu? [kwa sejirðü] - Jak się masz?
Hvað segirðu gott? [kwa sejirðü goht] - Jak się masz?
Hvernig hefurðu það? [khwertnych hewürðü þa] - Jak się czujesz?
Allt gott. [alt goht] - Wszystko dobrze.

Islandzki small talk

Zagłębiając się w islandzką tradycję, możesz natknąć się na słowo **sæll**, dawne określenie oznaczające coś w rodzaju „błogosławiony" lub „drogi". Jednym z najbardziej tradycyjnych islandzkich powitań jest **heill og sæll** („zdrowia i szczęścia"), które funkcjonuje od wieków. Można je nawet spotkać w starej literaturze islandzkiej. Choć dziś nie jest już tak powszechne, wciąż można usłyszeć nowoczesne warianty, takie jak **Komdu sæll** („Witaj, szczęśliwy") albo bardziej serdeczne **Komdu sæll og blessaður** („Witaj, szczęśliwy i błogosławiony"). Te zwroty dodają powitaniu nuty ciepła i szczerości.

Niezależnie od tego, czy zwracasz się do jednej osoby, czy do grupy, istnieje odpowiednie powitanie na każdą sytuację:

- **Sæll** – używane przy powitaniu mężczyzny (dosłownie oznacza „szczęśliwy").
- **Sæl** – używane przy powitaniu kobiety lub grupy mieszanej.
- **Sælir** – używane przy powitaniu kilku mężczyzn.
- **Sælar** – używane przy powitaniu kilku kobiet.
- **Sælt** – forma w rodzaju nijakim, używana wobec osób, które wolą nie posługiwać się zaimkami „on" lub „ona".

Na nasz potrzeby przyda się na razie powitanie:
Komdu sæll - wypowiadane (w naszym dialogu) przez kobietę do mężczyzny
Komdu sæl - wypowiadane (w naszym dialogu) przez mężczyznę do kobiety

Analogicznie na pożegnanie powiemy: Do widzenia/Bądź zdrowy:
Vertu sæll - wypowiadane (w naszym dialogu) przez kobietę do mężczyzny
Vertu sæl - wypowiadane (w naszym dialogu) przez mężczyznę do kobiety

Skąd pochodzisz?

Hvaðan ertu? [khwaðan ertü] - Skąd jesteś?

ertu jest złożeniem bezokolicznika **vera (być)** i przyrostka **þú (ty)** będącego zaimkiem osobowym 2os. l.poj. pełne wyrażenie to **ert þú.**

Hvaðan kemur þú? [khwaðan kemur þú] - Skąd pochodzisz?
Ég kem frá... [jech kem frau] - Pochodzę z ...
Ég er frá... [jech er frau] - Jestem z...
Ég er frá Póllandi. [jech er frau polandi] - Jestem z Polski.
Ég er frá Danmörku.[jech er frau danmörku] - Jestem z Danii.
Ég er frá Spáni. [jech er frau szpauni] - Jestem z Hiszpanii.
Ég er frá Englandi. [jech er frau englandi]. - Jestem z Anglii.
Ég kem frá Rússlandi. [jech kem frau ruslandi] - Pochodzę z Rosji.
Ég kem frá Taílandi. [jech kem frau tailandi] - Pochodzę z Tajlandii.
Ég kem frá Víetnam. [jech kem frau wietnam] - Pochodzę z Wietnamu.
Ég kem frá Íslandi. [jech kem frau Istlandi]. - Pochodzę z Islandii.

Poznaliśmy już wyrażenia na powitanie i pożegnanie, przedstawianie się, pytanie o samopoczucie, zwroty służące pytaniu i odpowiadaniu skąd pochodzimy. Możesz przećwiczyć te zwroty TUTAJ zanim przejdziemy do przesłuchania dialogów, w których występuje poznane słownictwo.

Ćwiczenie - gra!

ÍSLENSKA FYRIR ALLA – BÓK 1

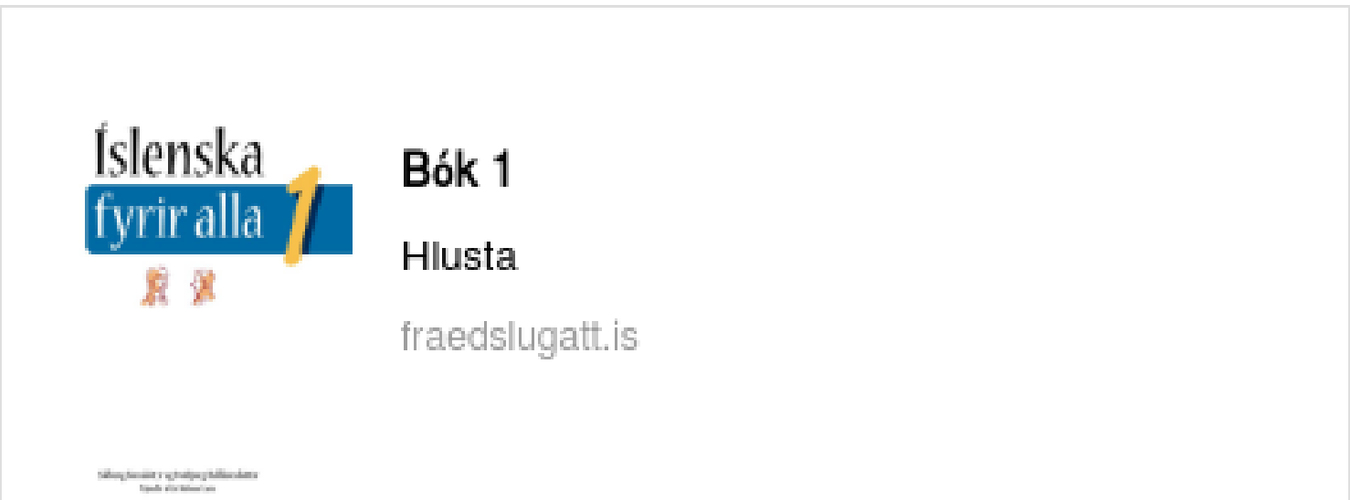

LINK DO PODRĘCZNIKA

Poznane zwroty pojawiają się w dialogach w podręczniku **Íslenska fyrir alla – bók 1** na stronach 5-7.

Czas zatem na ćwiczenia ze słuchu. Posłuchajmy dialogu w punkcie drugim. Do tego użyjemy nagrań z podręcznika online (zalinkowany powyżej):

Nagrania: H1-06 - H1-05

W ćwiczeniu 3. mamy już bardziej rozbudowany dialog.
Zwróć uwagę na powitania i pożegnania, upewnij się, że rozumiesz wszystkie zwroty z dialogu.

Nagranie: H1 - 08

3. Komdu sæll H1.8

Susanna: Komdu sæll.
Rafael: Komdu sæl.
Susanna: Hvað heitir þú?
Rafael: Ég heiti Rafael, en þú?
Susanna: Ég heiti Susanna.
Rafael: Hvaðan ertu?
Susanna: Ég er frá Danmörku, en þú?
Rafael: Ég kem frá Spáni.
Susanna: Vertu sæll.
Rafael: Vertu sæl.

Hvað **heitir þú**?	Ég heiti...
Hvað **heitirðu**?	Ég heiti ...

Hvaðan **ert þú**?	Ég er frá ...
Hvaðan **ertu**?	Ég er frá...

W powyższej tabelce mamy pokazane, w jaki sposób mogą się ze sobą łączyć wyrazy w zdaniu. Skracania występuje w wielu językach, wypowiedź skrócona brzmi bardziej naturalnie. Np. forma **ertu** jest dziś standardowa i poprawna, a „**er þú**" brzmi nienaturalnie lub archaicznie. Poza tym połączenie 2 krótkich wyrazów w jeden przyspiesza wymowę i ułatwia nadanie prawidłowego rytmu zdania. Skrócenie nie zmienia znaczenia zdania, a jedynie jego formę.

W przypadku **heitir þú** nie dochodzi do sklejenia w jedno słowo, stosuje się tu enklityczną formę zaimka, czyli **-ðu**.

Hvað heitir **þú**? → Hvað heitir**ðu**?

To forma całkowicie poprawna i bardzo powszechna w pytaniach.

ÍSLENSKA FYRIR ALLA – BÓK 1

Poniżej pojawiają się dialogi z kilkoma nowymi wyrażeniami. Czego możemy użyć zamiast znanego już nam "allt gott"? Np. **allt ágætt** – „całkiem dobrze / nieźle", **allt fínt** – luźniejsze, codzienne, „jest okej", **Allt í lagi** – „W porządku", **Þetta reddast** – „Jakoś to będzie" (bardzo islandzkie 😉), **Sæmilegt** – „Znośnie", **Bara fínt** – „Całkiem okej", **allt fínt bara** – „wszystko okej, nic szczególnego" (**bara** łagodzi wypowiedź, częściej występuje na początku wyrażenia)

Nagrania:
ćwiczenie 4: H1-09 - H1-10
ćwiczenie 4.1.: H1-11

4. Hvað segir þú gott? H1.9-H1.10

Hvað **segir þú**?	Allt gott Allt fínt Allt ágætt
Hvað **segir þú gott**?	Allt sæmilegt Bara fínt
Hvað **segirðu** gott?	Allt fínt bara En þú?

4.1 Sjáumst! H1.11

Tam: Halló Adam, hvað segir þú gott?
Adam: Allt fínt, en þú?
Tam: Allt ágætt.
Adam: Sjáumst á morgun. Bless, bless.
Tam: Já, sjáumst. Bæ, bæ.

Sjáumst á morgun:
„Do zobaczenia jutro"

Dodatkowe informacje

W języku islandzkim stosuje się różne formy powitań w zależności od pory dnia lub korelacji z różnymi ludźmi:

Góðan daginn (forma określona), Góðan dag (forma nieokreślona) – Dzień dobry, obie formy przywitania używane są praktycznie cały dzień do godziny 18:00 i oznaczają praktycznie to samo. Mogą być używane zamiennie.
Daginn – skrócona wersja dzień dobry
Góða kvöldið (forma określona), Gott kvöld (forma nieokreślona) – Dobry wieczór, obie formy są używane od godziny 18:00. Oznaczają to samo i mogą być używane zamiennie.
Kvöldið – skrócona wersja dobry wieczór.
Góða nótt – Dobranoc

SURVIVAL KIT - DIALOG

Posłuchaj na koniec krótkiej rozmowy i powtórz za nagraniem:

LINK: Dialog "Jak się masz"

Dni tygodnia - dla chętnych

Jeśli macie chęć zrobić jeszcze jeden krok do przodu, to osłuchajcie się z islandzkimi nazwami dni tygodnia!

LINK: Nazwy dni tygodnia

Zdobywcy Świata
Dziękuję za dugie spotkanie!
Do zobaczenia za tydzień!
Małgorzata Morawska
www.zdobywcyswiata.com